

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter och lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter skall ändras så att också administreringen av räntestödssystemet för offentligt understödda fartygskrediter överförs från Finlands Exportkredit Ab till det räntestödssystem för offentligt understödda exportkrediter som administreras av det av staten i sin helhet ägda ränteutjämningsbolaget Oy Fide Ab, som inledde sin verksamhet vid ingången av år 1997.

Samtidigt föreslås det också att lagens rubrik skall ändras och att vissa justeringar skall göras i den, såsom att ränteutjämningsanbud skall kunna ges direkt till företag och att också finansiella institut skall ha möjlighet att ingå ränteutjämningsavtal vid sidan av kreditinstituten.

Som bevillningsfullmakt för ränteutjämningsavtal och -anbud som gäller export- och fartygskrediter föreslås 20 miljarder mark. Det uppskattas att ränteutjämningsavtal som gäller offentligt understödda fartygskrediter kommer att ingå till ett värde av ca 4 miljarder mark under åren 1998 och 1999. För att bevillningsfullmakten för rän-

teutjämningsavtal och -anbud skall bli smidigare föreslås det i propositionen att lagens nuvarande fullmakt på 6 miljarder mark, som gäller exportkrediter för åren 1997-1999, den fullmakt på 4 miljarder mark som enligt uppskattning behövs för fartygskrediter och den bevillningsfullmakt på 10 miljarder mark för ränteutjämningsanbud som enligt uppskattning behövs för export- och fartygskrediter skall sammanslås.

I propositionen ingår också förslag till ändring av rubriken för lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter och av de bestämmelser som gäller bolagets verksamhetsområde och uppgifter, vilka är en följd av de ändringar som avses ovan.

Denna proposition förutsätter att propositionen med förslag till statsbudget för 1998 ändras och den bör behandlas i samband med budgetpropositionen. De ränteutjämningsavtal som gäller fartygsleveranser bedöms inte ge upphov till några räntestödskostnader år 1998.

Lagen är avsedd att träda i kraft den 1 januari 1998.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Allmänt

Ett nytt ränteutjämningsystem, som gäller offentligt understödda exportkrediter, trädde

i kraft vid ingången av år 1997 med stöd av lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter (1136/1996) och lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter (1137/1996). För administreringen av syste-

met grundade staten ett nytt ränteutjämningsbolag som helt ägs av staten, Oy Fide Ab, nedan Fide, som inledde sin verksamhet vid ingången av år 1997. Bolagets syfte är enligt lagen att främja och utveckla finansieringen av exporten från Finland genom att administrera i första hand ett ränteutjämningsssystem som hänför sig till den offentligt understödda kreditgivningen. Dessutom har bolaget i uppgift att tillsammans med andra parter delta i internationella förhandlingsuppdrag som gäller finansiering av offentligt understödd export samt i rådgivningsuppdrag som gäller finansiering av export. Bolagets verksamhet täcker utjämnningen av räntan för exportkrediter som har beviljats på de konsensusvillkor i fråga om exportkrediter som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) rekommenderar för export av kapitalvaror och tjänster i anslutning till dessa samt för projektexport. Fartygskrediterna och de räntestöds krediter för export till utvecklingsländerna som utrikesministeriet administrerar togs inte med i bolagets verksamhet.

I ränteutjämningsystemet ger kreditinstitutet sin kund, antingen den som köper finländska produkter eller tjänster eller den som exporterar sådana, en kredit med OECD-villkor och fast ränta. Staten övertar ansvaret för ränterisken mellan den fasta kommersiella referensräntan på OECD-villkor (Commercial Interest Reference Rate, CIRR) för krediten och den fluktuerande referensräntan på i allmänhet sex månader, ökad med högst 0,25 procentenheter. När skillnaden mellan de ovan nämnda referensräntorna är negativ betalar staten skillnaden till kreditinstitutet (räntestöd) och när skillnaden är positiv betalar kreditinstitutet skillnaden till staten (räntegottgörelse). Staten betalar Fide i förvaltningsarvode en årlig ränta på 0,10 procent av det nominella värdet av varje ränteutjämningsavtal. Kreditinstitutet finansierar krediten på marknaden med en upplåning med fluktuerande ränta och tar finansieringsrisken i sin egen kortvariga finansiering.

När det nya systemet och bolaget grundades var utgångspunkten att ränteutjämningsystemet för exportkrediter med OECD-villkor i fråga om export av kapitalvaror och tjänster i anslutning till dem och projektexport skulle öppnas för inhemsk och internationell konkurrens. Motiveringen till varför systemet borde förnyas var en ökning av

konkurrensen och de mångsidigare finansieringsalternativ som detta medförde. Sedan Finlands Exportkredit Ab, nedan Exportkredit, har avstått från den undantagsställning (Permanent Exclusion) som bolaget beviljades vid förhandlingarna om anslutningen till Europeiska unionen (EU) vad gäller rådets direktiv (77/780/EEG) om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, gäller för Exportkredit samma kreditinstitutsregler som för övriga kreditinstitut och bolaget har inte längre någon särställning utgående från lagstiftningen. Av detta skäl har det med beaktande av konkurrenssynpunkterna varit nödvändigt att ge också andra kreditinstitut möjligheter att bevilja exportkrediter på OECD-villkor på samma villkor i fråga om räntestöd och räntegottgörelse som Exportkredit.

1.2. Offentligt understödd fartygsfinansiering

Allmänt

Inom OECD har det överenskommit om villkoren för kreditgivningen för offentligt understödd export. OECD-arrangemanget innehåller å ena sidan allmänna riktlinjer för exportkrediter och utvecklingsländernas räntestöds krediter med OECD-konsensusvillkor och å andra sidan sektorvisa specialarrangemang bl.a. för fartygskrediter. I fråga om fartygskrediter har det avtalats att krediternas återbetalningstider är högst 8,5 år, kreditandelen högst 80 % av fartygets anskaffningspris (kontantandelen minst 20 %) och räntan på krediten fast och minst 8 %.

Hur stor betydelse den offentligt understödda fartygsfinansieringen har i hela arrangemanget för finansieringen av ett fartyg varierar med köpesumma, fartygstyp, köpare och varv. För fartygsleveranser som prismässigt är stora konstrueras i allmänhet komplicerade finansieringspaket, där fartygsfinansiering på OECD-villkor kan utgöra en finansieringsstomme med fast ränta, runt vilken övrig finansiering skräddarsys. I projekt som till sin köpesumma är mindre blir det för dyrt att konstruera komplicerade finansieringspaket som är tidskrävande, t.ex. i ett reparationsarbete på ett mindre fartyg är en fartygskredit med OECD-villkor i allmänhet relativt sett av större betydelse än i stora finansieringspaket.

Enligt nuvarande lag om räntestöd för finansiering av fartygsleveranser (1173/1990, ändr. 1102/1993), som gäller fartygsfinansiering med OECD-villkor, kan fartygskrediter med OECD-villkor beviljas för både inhemska och utländska fartygsleveranser och reparationsarbeten.

Säljarens och köparens bankförhållanden inverkar på hur och var finansieringspaketet konstrueras och vilken roll en fartygskredit med OECD-villkor ges. Fartygsfinansieringen kräver specialkunnande, där säkerhetsarrangemangen utgör en viktig del. För fartyg som levereras av finska varv konstrueras finansieringspaketet antingen av internationella kreditinstitut som har specialiserat sig på fartygsfinansiering eller av inhemska finansiärer. Inhemska finansiärer är normalt huvudfinansiärer antingen i offentligt garanterade eller i mindre affärer och annars via syndikat t.ex. som den lokala bank som sköter de finska kontakterna.

Fartygsfinansieringen med OECD-villkor utgör en viktig del eller en option i fartygsfinansieringen fastän efterfrågan på krediter med dagens villkor och räntenivå har varit tämligen dämpad under de senaste tiderna. Det är viktigt att de finska varven har samma ställning som varven i konkurrentländerna också i fråga om offentlig finansiering så att de för sin del medverkar till att beställningar kan fås till Finland.

Beviljandet av räntestöds krediter för fartyg i dagens läge

Varvsindustrin sysselsätter i dagens läge ca 6 500 personer i Finland, medan varven ännu vid mitten av 1980-talet sysselsatte ca 16 000 personer. Trenden under 1990-talet har varit att höja produktiviteten, specialisera sig och att utöka flexibiliteten i verksamheten. Andelen leveranser från underleverantörer har samtidigt ökat kraftigt inom skeppsbyggnaden. Underentreprenader i anslutning till fartygsleveranserna har enligt uppskattning nästan lika stor betydelse för sysselsättningen som varvsindustrins direkta sysselsättande effekt.

Räntestöds krediter för fartyg med OECD-villkor beviljas i dagens läge av Exportkredit, med stöd av lagen om räntestöd för finansiering av fartygsleveranser, och de godkänns som räntestöds krediter av handels- och industriministeriet. Enligt lagen är bevilningsfullmakten för räntestöds krediter 15

miljarder mark åren 1991—1997. Giltighetstiden för bevilningsfullmakten för de räntestödsförbindelser som skall ges för finansiering av fartygsleveranser upphör följaktligen vid utgången av detta år.

Exportkredit har ansvarat för fartygskrediter med OECD-villkor sedan 1970-talet. Det stöd som behövs för krediter sköttes i begynnelsekedet som en icke-allokerad förmånlig medelanskaffning för Exportkredit och därefter som ett allmänt räntestöd som inriktades på Exportkredits lånupptagning. Genom en lag om räntestöd för lån för fartygsanskaffningar i Finland (1093/1985), som trädde i kraft vid ingången av år 1986, blev det möjligt att finansiera fartyg som levereras från inhemska varv till inhemska beställare, varvid räntestödet samtidigt allokerades fartygsvis.

Genom en lag som trädde i kraft vid ingången av år 1990 utsträcktes systemet med räntestöd per fartyg till att gälla också finansieringen av exportleveranser. Samtidigt ändrades villkoren så att de villkor som tidigare ställts på inhemska leveranser och som eventuellt avviker från OECD-villkoren slopades. På finansieringen av både exportleveranser och inhemska leveranser tillämpas gällande villkor som har fastställts av OECD.

Enligt det räntestödssystem som Exportkredit administrerar betalar staten Exportkredit räntestöd och Exportkredit betalar staten räntegottgörelse i enlighet med en fast ränta på 8 % för en räntestöds kredit med OECD-villkor och Exportkredits verkliga medelanskaffningskostnader. Exportkredit har fått 0,25 procentenheter i förvaltningsarvode.

Vid utgången av år 1996 var Exportkredits kreditstock för fartygskrediter med OECD-villkor 4,5 miljarder mark. Under året förband Exportkredit sig att finansiera två bilpassagerarfärjor med OECD-fartygskreditvillkor.

Det räntestöd som staten beviljar gör det möjligt för parterna i en fartygsleverans att förbinda sig vid en fast ränta redan i förhandlingsskedet. När marknadsräntorna är höga är efterfrågan på krediter livlig, eftersom det då ingår ett klart stödelement i räntorna. Under tider med låga räntor är efterfrågan däremot dämpad. Med nuvarande räntenivå har efterfrågan på fartygsräntestöds krediter med OECD-villkor och en fast ränta på 8 % följaktligen varit ringa i fråga om de valutor som mest allmänt används vid

fartygsfinansiering, främst den amerikanska dollarn.

I det nuvarande systemet har exportören eller köparen stått i kontakt med Exportkredit som har skött finansieringsarrangemangen och de kontakter som behövs till statsförvaltningen. Systemet har varit enkelt och det har tryggt finansiering med OECD-villkor för varven. Förfarandet har varit jämförelsevis förmånligt för staten till följd av Exportkredits låga medelanskaffningskostnader. Förfarandet har emellertid bundit kunden vid en finansiär.

Ändring av OECD:s villkor i fråga om fartygskrediter

Som en del av det avtal om förbud mot varvsstöd som har undertecknats inom OECD har det också överenskommits att villkoren för fartygskrediter skall ändras. De viktigaste ändringarna hänger samman med kredittiden och räntan. Ett nytt fartygskreditavtal skulle i enlighet med konventionen om exportkreditkonsensus ge fartygsfinansieringen de s.k. CIRR-räntorna (Commercial Interest Reference Rate) som följer de olika valutornas marknadsräntor. Maximikredittiden är 12 år. De allmänna villkoren i avtalet täcker utöver exportleveranserna också inhemska leveranser. Ändringarna har inte kunnat träda i kraft ännu, eftersom OECD:s avtal om förbud mot varvsstöd hittills inte har ratificerats av Förenta Staternas kongress.

Eftersom fartygskrediterna, oberoende av valutan, beviljas med en ränta på 8 %, sammanhänger en betydande ränterisk med dem. I och med OECD:s varvsstödsavtal får också fartygskrediterna CIRR-villkor, varvid mängden offentligt stöd sannolikt minskar.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

2.1 Målen och medel

I fråga om fartygskrediter föreligger samma orsaker som sammanhänge med att andra kreditinstitut vid sidan av Exportkredit fick rätt att bevilja exportkrediter med OECD-konsensusvillkor. Sedan Exportkredits ställning har ändrats, i och med att bolaget avstod från den undantagsställning det hade beviljats, har det med beaktande av konkurrensspekterna ansetts nödvändigt att

också andra inhemska och internationella kreditinstitut får möjligheter att bevilja offentligt understödda exportkrediter.

Riksdagens ekonomiutskott konstaterade i sitt betänkande över regeringens proposition om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter (EkUt bet. 19/1996 rd) bl.a. att fullmakten att bevilja räntestödskrediter enligt lagen om räntestöd för finansiering av fartygsleveranser går ut år 1997 och att man enligt utskottets åsikt bör överväga att också innesluta fartygsleveranserna i ränteutjämningsystemet.

Handels- och industriministeriet tillsatte i april 1997 en arbetsgrupp för fartygsräntestödskrediter för att utreda hur räntestödskrediterna för fartyg kunde inbegripas i ränteutjämningsystemet för offentligt understödda exportkrediter. Utgående från konkurrensspekterna och Exportkredits förändrade ställning ansåg arbetsgruppen att det är rekommendabelt att också fartygskrediterna överförs till ränteutjämningsbolaget trots vissa osäkerhetsfaktorer som sammanhänger med skyddandet av ränteutjämningsavtalen och med att Fides verksamhet i praktiken endast har försiggått en kort tid. Om inhemska och utländska kreditinstitut ges rätt att bevilja fartygskrediter med OECD-villkor innebär det ur de finska varvsbolagens synvinkel att finansieringsalternativen blir mångsidigare och att konkurrensställningen främjas också i fråga om fartygsfinansieringen.

2.2. De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås att lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter skall ändras så att också administreringen av räntestödssystemet för offentligt understödda fartygskrediter överförs från Finlands Exportkredit Ab till det räntestödssystem för offentligt understödda exportkrediter som administreras av det av staten i sin helhet ägda ränteutjämningsbolaget Oy Fide Ab, som inledde sin verksamhet vid ingången av år 1997.

Samtidigt föreslås det också att lagens rubrik skall ändras och att vissa justeringar skall göras i den, såsom att ränteutjämningsanbud skall kunna ges direkt till företag och att också finansiella institut skall ha möjlighet att ingå ränteutjämningsavtal vid sidan av kreditinstituten.

Som bevilningsfullmakt för ränteutjämningsavtal och -anbud som gäller export-

och fartygskrediter föreslås 20 miljarder mark. Det uppskattas att ränteutjämningsavtal som gäller offentligt understödda fartygskrediter kommer att ingå till ett värde av ca 4 miljarder mark under åren 1998 och 1999. För att bevillningsfullmakten för ränteutjämningsavtal och -anbud skall bli smidigare föreslås det i propositionen att lagens nuvarande fullmakt på 6 miljarder mark, som gäller exportkrediter för åren 1997—1999, den fullmakt på 4 miljarder mark som enligt uppskattning behövs för fartygskrediter och den bevillningsfullmakt på 10 miljarder mark för ränteutjämningsanbud som enligt uppskattning behövs för export- och fartygskrediter skall sammanslås.

I propositionen ingår också förslag till ändring av rubriken för lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter och av de bestämmelser som gäller bolagets verksamhetsområde och uppgifter, vilka är en följd av de ändringarna som avses ovan.

3. Propositionens verkningar

3.1 Ekonomiska verkningar

Enligt lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter är bolagets syfte inte att ge vinst. De kostnader som bolagets verksamhet medför täcks med de avgifter som bolaget uppbär, med de förvaltningsarvoden som staten betalar utgående från det nominella värdet av ränteutjämningsavtalet och med avkastningen av bolagets eget kapital.

Bolagets styrelse fastslår storleken på de avgifter som bolaget uppbär med beaktande av ovan nämnda principer. Bolagets kapital är i dagens läge 22 miljoner mark. Staten betalar bolaget i förvaltningsarvode en årlig ränta på 0,10 procent av det nominella värdet av varje ränteutjämningsavtal, dvs av det kapital som inte har förfallit i gällande ränteutjämningsavtal.

Enligt motiveringarna till lagen om ränteutjämningsbolaget var avsikten att bolaget skulle få ett sådant kapital att det inte blir nödvändigt för staten att delta i täckandet av bolagets verksamhetsutgifter. Vidare ansågs det enligt motiveringarna som utgångspunkt för finansieringen av bolaget att statens och exportörernas kostnader inte skulle få stiga jämfört med nuläget. Som den personal-

mängd som bolaget behöver beräknades 4—5 anställda. Bolaget har nu fem anställda. Bolagets verksamhet har hittills varit förlustbringande. Dess finansieringsunderskott bedöms vara ca 1,9 miljoner mark år 1997 och 1,2 miljoner mark år 1998. De inkomster som flyter in från bolagets verksamhet bedöms täcka utgifterna från och med år 1999.

Enligt lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter svarar staten, med stöd av de ränteutjämningsavtal som bolaget har ingått med kreditinstitut och de finansiella instituten, för det räntestöd som skall betalas till ett kreditinstitut och ett finansiellt institut. Med stöd av de ränteutjämningsavtal som bolaget har ingått realiserar statens ansvar så att kreditinstitutet eller det finansiella institutet till staten betalar en referensränta enligt OECD-exportkreditvillkoren för ifrågavarande offentligt understödda exportkredit, en s.k. CIRR-ränta. Vidare betalar staten till kreditinstitutet eller det finansiella institutet en referensränta enligt gällande avtal på i allmänhet 6 månader som allmänt skall användas för valutan i fråga och som motsvarar ränteperioden för krediten på OECD-villkor (Libor, Helibor eller någon annan motsvarande), ökad med högst 0,25 procentenheter. Dessutom betalar staten ränteutjämningsbolaget i förvaltningsarvode en årlig ränta på 0,10 procent av det nominella värdet av varje ränteutjämningsavtal. I fråga om offentligt understödda fartygskrediter realiserar statens ansvar i motsvarande grad så att kreditinstitutet eller det finansiella institutet till staten betalar en ränta enligt fartygsrāntekrediten (för närvarande 8 %) och att staten till kreditinstitutet eller det finansiella institutet betalar en referensränta enligt gällande avtal på i allmänhet 6 månader som allmänt används för valutan i fråga och som motsvarar ränteperioden för en kredit med OECD-villkor, ökad med högst 0,25 procentenheter.

När skillnaden mellan räntorna ovan är negativ betalar staten skillnaden till kreditinstitutet eller det finansiella institutet (räntestöd) och när skillnaden är positiv betalar kreditinstitutet eller det finansiella institutet skillnaden till staten (räntegottgörelse). Räntestödets och räntegottgörelsens belopp i finska mark beror på vilken kurs statskontoret kommer överens om med den bank som förmedlar betalningen.

År 1995 betalade staten 13,8 miljoner

mark i räntestöd på fartygskrediter. På motsvarande sätt gottgjorde Exportkredit staten med 37,9 miljoner mark. År 1996 betalade staten 10,7 miljoner mark i räntestöd för fartygskrediter och Exportkredit gottgjorde staten med 53,1 miljoner mark. Åren 1986—1996 har staten betalt totalt ca 654 miljoner mark i räntestöd för fartygsanskaffningar och fått räntegottgörelse på totalt ca 149,1 miljoner mark.

En betydande ränterisk sammanhänger med den fasta räntan på 8 % i enlighet med OECD-villkoren. Utgångspunkten för förnyandet av räntestödssystemet för fartygskrediter är att det nya systemet inte får bli dyrare än det nuvarande systemet för staten eller exportörerna. Det är emellertid svårt att presentera några uppskattningar av kostnaderna för ränteutjämningen. Exportkredits medelanskaffningskostnader har under den tid som det nuvarande systemet har varit i kraft varit något lägre än övriga inhemska kreditinstituts kostnader. Det genomsnittliga medelanskaffningspriset för de inhemska och utländska kreditinstitut och finansiella institut som har bedömts komma med i ränteutjämningsystemet för fartyg är i dagens läge nära Libornivå. Ifall marknaden fungerar väl borde kreditinstitutets och det finansiella institutets medelanskaffning, som är förmånligare än genomsnittet, kanaliseras till den slutliga kunden t.ex. i form av lägre arvoden.

I det internationella ränteläge som råder idag förorsakas staten nettokostnader endast av de ränteutjämningsavtal som gäller högräntevalutor. Om däremot räntorna för de valutor som mest allmänt används i fartygskrediter stiger från nuvarande, kan staten med stöd av sina förbindelser bli tvungen att betala t.o.m. betydande räntestöd. Av de ränteutjämningsavtal som gäller fartygsleveranser bedöms det inte uppkomma några räntestödsutgifter under år 1998.

3.2 Organisatoriska verkningar

Ifall ränteutjämningsbolagets verksamhet breddas från den nuvarande så att den täcker också ränteutjämningsystemet för fartygskrediter, ökar bolagets arbetsuppgifter och -mängd i någon mån från de nuvarande. Den finska varvsindustrins uppbyggnad och marknad är dock av den typen att totalantalet fartygsprojekt i allmänhet inte är särskilt stort. Under de senaste två åren har Export-

kredit och handels- och industriministeriet årligen fått några ansökningar om räntestöds-krediter för fartyg för behandling.

Utvecklandet av ränteutjämningsystemet för exportkrediter med OECD-villkor har bundit jämförelsevis mycket av Fides personals arbetsinsatser under begynnelseskedet av bolagets verksamhet. Inbegripandet av ränteutjämningen i fråga om fartygskrediter i det redan existerande systemet kan genomföras med en jämförelsevis ringa arbetsinsats. Enligt Exportkredits bedömning har de egentliga administrationsuppgifterna för räntestöds-krediter för fartyg i ränteutjämnings-systemet bundit totalt ca 0,5 årsverken. Breddandet av Fides verksamhet från nuvarande till att gälla också administreringen av ett ränteutjämnings-system för fartygskrediter kan genomföras utan betydande tilläggsresurser.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen grundar sig på en promemoria av den 30 juni 1997 från en arbetsgrupp för fartygsräntestöds-krediter som har tillsatts av handels- och industriministeriet och propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet. Propositionen har gått på remiss till justitieministeriet, utrikesministeriet, finansministeriet, Finlands Bank, Bankföreningen i Finland, Finlands Exportkredit Ab, Fide Ab, Statskontoret, Statsgaranticentralen, Finansinspektionen, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund och Metallindustrins Centralförbund samt Företagarna i Finland. Remissinstanserna ansåg att propositionen allmänt taget var motiverad och förordade att de offentligt understödda fartygskrediterna överförs till ränteutjämnings-systemet från ingången av år 1998. De åsikter som har framförts i remisserna har i mån av möjlighet beaktats i propositionen.

5. Andra omständigheter som har inverkat på propositionens innehåll

Denna proposition förutsätter att propositionen om statsbudgeten för 1998 ändras så att det anslag på 10 miljoner mark som har föreslagits under momentet 32.85.48 också kan användas för betalning av räntestöd som eventuellt uppkommer av utjämningen av räntan för fartygskrediter med OECD-villkor samt för erläggande av det förvaltningsarvo-

de som skall betalas till ränteutjämningsbolaget för administreringen av ränteutjämningsystemet för fartygskrediter. Denna proposition bör behandlas i samband med budgetpropositionen. Det bedöms att inga räntestödsutgifter kommer att uppkomma av ränteutjämningsavtalen för fartygsleveranser år 1998.

Enligt Romfördraget är utgångspunkten att sådant statsstöd som snedvrider handeln mellan medlemsstaterna är förbjudet. OECD-exportkreditkonsensus har med ett beslut av rådet godkänts för tillämpning inom EG (93/112/EEC) och är därmed gällande rätt inom EG.

Räntestödssystemen för offentligt understödda exportkrediter (L1364/1989) och för

finansiering av fartygsleveranser anmäldes i tiden i enlighet med avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som existerande stödprogram till Eftas övervakningsmyndighet ESA (EFTA Surveillance Authority). Ävsikten är att den föreslagna ändringen av lagstiftningen skall anmälas till EU-kommissionen som en teknisk ändring av stödprogrammet i likhet med den år 1996 givna lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter.

Till följd av förslaget skall också förordningen om skötseln i landskapet Åland av vissa uppgifter enligt lagen om räntestöd för finansiering av fartygsleveranser (1151/1991) ändras på motsvarande sätt.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter

1 §. 1 och 2 mom. Enligt propositionen skall det ränteutjämningsystem för offentligt understödda fartygskrediter som Exportkredit administrerar från ingången av år 1998 ersättas med ett ränteutjämningsystem som administreras av ränteutjämningsbolaget Fide. Handels- och industriministeriet skall enligt paragrafen kunna ge ränteutjämningsbolaget förbindelser om att bolaget också kan ingå ränteutjämningsavtal om offentligt understödda fartygskrediter.

I det nya ränteutjämningsystemet uppkommer med tanke på statens och ränteutjämningsbolagets ansvar vissa problem mellan ränteutjämningsavtalens bevilningsfullmakt och de ränteutjämningsanbud som ränteutjämningsbolaget har gett. För ingående av ränteutjämningsavtal för offentligt understödda exportkrediter har i lagen getts fullmakt för totalt 6 miljarder mark åren 1997-1999. Fide har hittills ingått ett ränteutjämningsavtal om 5,5 miljoner mark. Fides anbudsansvar för att ränteutjämningsavtal ingås är i dagens läge ca 7 miljarder mark. Av anbudsansvaret utgör drygt 1 miljard mark reserveringar för redan ingångna affärer, vilka enligt bolagets bedömning torde leda

till ränteutjämningsavtal inom den närmaste tiden.

Enligt erfarenheterna ingås av de givna anbudan om OECD-exportkrediter i praktiken ett kreditavtal med OECD-villkor i genomsnitt i ca 15—20 % av fallen. De ränteutjämningsanbud som ränteutjämningsbolaget har gett binder dock bolaget, om köpet blir av på de villkor som offerten förutsätter och om parterna i offerten godkänner ränteutjämningsofferten. Exportkredit har haft möjlighet att bära en del av den risk som beror på skillnaden mellan bevilningsfullmakten och volymen i de givna OECD-exportkreditofferterna. Till följd av ränteutjämningsbolagets begränsade möjligheter att ta risker bör bevilningsfullmakten för ränteutjämningsavtalen och -anbudna täcka beloppet av de utestående ansvaren.

Av detta skäl föreslås det i paragrafen 20 miljarder mark som gemensam fullmakt för ränteutjämningsavtalen och ränteutjämningsanbudna. Det bedöms att bevilningsfullmakter för ca 4 miljarder mark kommer att behövas i fråga om ränteutjämningsavtal för fartygsfinansiering åren 1998—1999. För att smidigheten vid användningen av bevilningsfullmakterna för ränteutjämningsavtal och -anbud som gäller export- och fartygskrediter skall kunna utökas, föreslås det i propositionen att fullmakten på 6 miljarder mark för exportkrediter i gällande lag och

den fullmakt på 4 miljarder mark som enligt uppskattning kommer att behövas för fartygskrediter samt den fullmakt på 10 miljarder mark som enligt uppskattning kommer att behövas för ränteutjämningsanbud skall sammanslås till en fullmakt som skall användas till utgången av år 1999.

1 §. 3 mom. Det föreslås att momentet skall ändras så att motvärdet för en kredit i utländsk valuta beräknas den dag ränteutjämningsofferten gavs och inte den dag krediten beviljades, när maximibeloppet för beviljningsfullmakten beräknas. Från den dag då ränteutjämningsanbud ges skulle man då känna till hur mycket av fullmakten ett eventuellt avtal tar i anspråk. Variationer i valutakurserna medför då inga överraskningar. Man undviker i så fall också att bli tvungen att beräkna ett nytt motvärde i projektet när ränteutjämningsanbudet omvandlas till ett avtal. Det blir också enklare för ränteutjämningsbolaget att sköta statistikföringen och rapporteringen till handels- och industriministeriet.

2 §. 2 punkten. I denna punkt definieras en offentlig understödd fartygskredit. Definitionen motsvarar definitionen för OECD-avtalet och är likalydande med den i gällande lag om finansiering av fartygsleveranser.

2 §. 4 punkten. Till punkten har fogats de finansiella instituten som avses i kreditinstitutslagen (1607/1993). Enligt 3 och 20 § i kreditinstitutslagen idkar ett finansiellt institut motsvarande verksamhet som ett kreditinstitut, med undantag av bl.a. mottagande av medel från allmänheten som skall återbetalas, verksamhet som gäller kreditupplysning och bostadssparande.

Med ett finansiellt institut avses ett i kreditinstitutslagen avsett finskt finansiellt institut eller ett finansiellt institut som har fått koncession inom en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är godtagbart till sina kreditrisker eller ett annat utländskt finansiellt institut som till sina kreditrisker kan jämföras med dessa och som enligt ränteutjämningsbolagets bedömning kan sköta den offentligt understödda kreditgivningen på de villkor som fastslås i samarbetsavtalet och med vilket ränteutjämningsbolaget har ingått ett samarbetsavtal. Godtagbara finansiella institut är de i kreditinstitutslagen avsedda finska finansiella instituten och med dem jämförbara utländska finansiella institut som räknas till ett kreditinstituts konsolideringsgrupp som står under

offentlig tillsyn och vars huvudkontor är beläget i en stat som till sina kreditrisker är jämförbar med finska staten. Godtagbara finansiella institut är också med handels- och industriministeriets samtycke andra finansiella institut som till sina kreditrisker och sin förlägningsplats kan jämföras med ovan nämnda finansiella institut och som med stöd av en internationellt känd offentlig kreditvärdighetsbedömning (rating) har minst investeringsnivå (investment grade).

Med tanke på tryggheten av finansieringsvillkoren för den finska exporten och de inhemska varven är det en fördel, om ränteutjämningsbolaget kan ingå ränteutjämningsavtal också med ifrågavarande finansiella institut.

2 §. 5—8 punkten. Punkterna har justerats så att de stämmer överens med ovan nämnda ändringar och de som görs i 3 §.

2 §. 9 punkten. I Fides nuvarande verksamhet har det framkommit ett behov att ge ränteutjämningsanbud utöver till kreditinstituten och de finansiella instituten också direkt till företag. Enligt motiveringarna till lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentlig understödd exportkrediter kan Fide ge företagen preliminära indikationer på räntor och andra villkor för OECD-exportkrediter. Företagen behöver emellertid redan i begynnelseskedet av sina handelsförhandlingar med köparen ett bindande räntebud över den finansieringsandel som ges med OECD-villkor. De ränteutjämningsanbud som skall ges företagen kommer att medföra mera av den smidighet som behövs i ränteutjämningsssystemet och att möjliggöra för företagen att låta kreditinstituten och de finansiella instituten konkurrera. Av detta skäl föreslås det att till paragrafen skall fogas ett omnämnande om att räntestödsbolaget kan ge ränteutjämningsanbud om ingående av ränteutjämningsavtal utöver till kreditinstitut och finansiella institut också direkt till finska företag som idkar export-, skeppsbyggnads- eller rederiverksamhet eller till den som köper finska exportprodukter. Ett ränteutjämningsavtal som grundar sig på ett ränteutjämningsanbud skall dock endast kunna ingås med sådana kreditinstitut eller finansiella institut som har ett giltigt samarbetsavtal med Fide.

3 §. 1 mom. Statskontoret har i uppgift att sköta utbetalningen av räntestöd och mottagandet av räntegottgörelse. Det föreslås att paragrafen skall ändras så att statskontoret,

utgående från ränteutjämningsbolagets uträkning, kan betala ett räntestöd enligt ett ränteutjämningsavtal direkt till ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut och inte via ränteutjämningsbolaget som det sägs i den nuvarande lagen. På motsvarande sätt skall räntegottgörelser kunna redovisas direkt till statskontoret. Fide är kreditinstitutens och de finansiella institutens avtalskompanjon, vilket gör att faktureringsrörelse i vilket fall som helst försiggår mellan Fide och kreditinstitutet eller de finansiella instituten. I praktiken sänder Fide till statskontoret de handlingar med stöd av vilka statskontoret betalar eventuellt räntestöd direkt till kreditinstitutet och det finansiella institutet. I de handlingar som Fide har sänt till statskontoret skall finnas all den information utgående från vilken statskontoret kan beräkna och granska storleken på det räntestöd som skall betalas ut och den räntegottgörelse som skall tas emot.

Enligt gällande 3 § 2 och 3 mom. beräknas och betalas räntestödet och räntegottgörelsen per kredit i fråga om en kredit i utländsk valuta enligt den medelkurs för valutatan i fråga som Finlands Bank har meddelat. Det föreslås att paragrafen skall ändras så att statskontoret kan betala ut och ta emot inbetalningar per ränteutjämningsavtal i den kreditvaluta som gäller för ränteutjämningsavtalet i fråga. Det har eftersträövats att det ränteutjämningsystem som Fide administrerar skall konstrueras så att det ur kreditinstitutens och de finansiella institutens synvinkel så väl som möjligt motsvarar normal verksamhet på finansmarknaden genom att som grund för systemet har valts en standardiserad finansprodukt, ränteswapkontraktet. I ett standardiserat ränteswapkontrakt betalas räntestöd och räntegottgörelser i ränteutjämningsavtalets valuta. För att utländska kreditinstitut och finansiella institut skall kunna komma med i ränteutjämningsystemet förutsätts att internationellt godkända procedurer följs. Statskontoret skall med den förmedlande banken komma överens om valutakursen för utbetalningarna av räntestöd och räntegottgörelse.

5 §. 2 mom. Till mom. har de finansiella instituten fogats.

7 §. De allmänna villkoren för offentligt understödda fartygskrediter har fastställts av handels- och industriministeriet redan enligt den nuvarande lagstiftningen om fartygsfinansiering (Handels- och industriministeriets

beslut om allmänna villkor för räntestöd för finansiering av fartygsleveranser 362/1991). Avsikten är att handels- och industriministeriet också i det nya systemet skall fastställa motsvarande allmänna villkor, som skall följas i fråga om ränteutjämningskrediter för fartyg. I de allmänna villkoren skall det t.ex. kunna finnas ett allmänt villkor om valutan för en ränteutjämningskredit. Avsikten är också att handels- och industriministeriet fortsättningsvis skall godkänna projekten från fall till fall för att de skall kunna inbegripas i ränteutjämningsystemet. Till exempel bedömningen av den sammanlagda verkan av ett eventuellt varvsstöd och offentligt understödd fartygsfinansiering förutsätter ministeriets prövning. Ränteutjämningsbolaget skall förvärva handels- och industriministeriets godkännande på villkoren för ett ränteutjämningsavtal innan bolaget slutligt binder sig vid ränteutjämnning. Handels- och industriministeriet skall på förhand kunna fatta beslut om att ett projekt skall godkännas inom ramen för ränteutjämningsystemet när offerttävlan gällande projektet pågår, ifall det är sannolikt att sökandens offert leder till att avtal ingås.

Till övriga delar föreslås det att paragrafen skall ändras så att närmare bestämmelser om lagens verkställighet vid behov skall ges genom ett beslut av handels- och industriministeriet i stället för av statsrådet.

1.2. Lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter

Det har föreslagits att ränteutjämningsbolagets verksamhet skall breddas på så sätt att också administreringen av räntestödssystemet för offentligt understödda fartygskrediter överförs på bolaget. Det har föreslagits att offentligt understödda fartygskrediter fortsättningsvis skall beviljas för finska varvs fartygsleveranser både inom landet och för export. Av detta skäl föreslås det att ränteutjämningsbolagets verksamhetsområde och uppgifter som definieras i lagens 1 § 1 mom. skall ändras så att till dessa fogas främjande och utvecklande av finansieringen av fartygsleveranser.

Det föreslås att 1 § 2 mom. och 5 § skall ändras på motsvarande sätt som lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter. I enlighet med detta kan Fide utöver med kreditinstitutet också ingå ränteutjämningsavtal med de finansiella in-

stitut som avses i nämnda lag. Staten svarar med stöd av ränteutjämningsavtalen för det räntestöd som skall betalas till kreditinstitutet och de finansiella instituten.

2. Ikraftträdande

Giltighetstiden för bevillningsfullmakterna i fråga om de räntestödsförbindelser som

skall ges för finansiering av fartygsleveranser på OECD-villkor upphör vid utgången av år 1997. För att finansieringen av fartygsleveranser från Finland skall kunna fortgå utan störningar föreslås lagen träda i kraft den 1 januari 1998.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1

Lag

om ändring av lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 20 december 1996 om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter (1137/1996) lagens rubrik, 1-3 §, 5 § 2 mom. och 7 § som följer:

Lag om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter

1 §

Handels- och industriministeriet har rätt att på de villkor som ministeriet bestämmer ge ränteutjämningsbolaget för offentligt understödda export- och fartygskrediter, nedan *ränteutjämningsbolaget*, förbindelser om att ränteutjämningsbolaget med kreditinstituten och de finansiella instituten kan ingå ränteutjämningsavtal som gäller offentligt understödda export- och fartygskrediter till ett kapitalvärde av högst 20 miljarder mark åren 1997—1999.

När det maximala kapitalvärdet av de ränteutjämningsavtal som har beviljats med stöd av denna lag beräknas, beaktas ränteutjämningsanbudens kapital samt i de ränteutjämningsavtal som är i kraft det kapital som ännu inte förfallit.

När kapitalvärdet av de ränteutjämningsavtal som avses i 1 och 2 mom. räknas ut, beräknas motvärdet i finska mark av varje ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsanbud i utländsk valuta enligt den medelkurs för valutan i fråga som Finlands Bank har meddelat för den dag ränteutjämningsofferten gavs.

2 §

I denna lag avses med

1) *offentligt understödd exportkredit* en exportkredit som har beviljats för finansiering av export från Finland på de exportkreditvillkor som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har fastslagit,

2) *offentligt understödd fartygskredit* en kredit som har beviljats på de exportkreditvillkor som OECD har fastslagit för finansiering av byggandet av ett fartyg eller ett fartygsskrov eller ett väsentligt ändringsarbete på ett fartyg som har beställts från ett finskt företag som idkar skeppsbyggnad,

3) *kreditinstitut* ett i kreditinstitutslagen (1607/1993) avsett finskt kreditinstitut eller ett kreditinstitut som har fått koncession inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är godtagbart till sina kreditrisker eller ett annat utländskt kreditinstitut som till sina kreditrisker kan jämföras med dessa och som har ingått ett samarbetsavtal med ränteutjämningsbolaget om anslutning till ränteutjämningsystemet,

4) *finansiellt institut* ett i kreditinstitutslagen avsett finskt finansiellt institut eller ett finansiellt institut som är verksamt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är godtagbart till sina kreditrisker eller ett annat utländskt finansiellt institut som till sina kreditrisker kan jämföras med dessa och som har ingått ett samarbetsavtal med ränteutjämningsbolaget om anslutning till ränteutjämningsystemet,

5) *ränteutjämningsavtal* ett avtal som ingås mellan ränteutjämningsbolaget och ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut och som gäller ränta på en kredit som avses i denna lag och enligt vilket kreditinstitutet eller det finansiella institutet betalar staten ränta enligt OECD-exportkreditvillkoren för den offentligt understödda ränteutjämningskredit det är fråga om och staten betalar kreditinstitutet eller det finansiella institutet den referensränta på i allmänhet sex månader som allmänt skall användas för valutan i fråga och som motsvarar ränteperioden för krediten på OECD-villkor, ökad med högst 0,25 procentenheter,

6) *ränteutjämningskredit* en offentligt understödd export- eller fartygskredit om vilken ränteutjämningsbolaget och kreditinstitutet eller det finansiella institutet har ingått ett ränteutjämningsavtal om utjämning av räntan,

7) *räntestöd* skillnaden mellan de räntor som avses i 5 punkten, vilken staten med

stöd av ett ränteutjämningsavtal betalar till kreditinstitutet eller det finansiella institutet,

8) *räntegottgörelse* skillnaden mellan de räntor som avses i 5 punkten, vilken kreditinstitutet eller det finansiella institutet med stöd av ett ränteutjämningsavtal betalar till staten,

9) *ränteutjämningsanbud* ett anbud som ränteutjämningsbolaget lämnar ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut eller ett finskt företag som idkar export-, skeppsbyggnads- eller rederiverksamhet eller en köpare av finska exportprodukter om att ingå ett sådant ränteutjämningsavtal som avses i 5 punkten.

3 §

Statskontoret betalar till ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut räntestöd som baserar sig på ett ränteutjämningsavtal och tar av kreditinstitutet eller det finansiella institutet emot en räntegottgörelse som baserar sig på ett ränteutjämningsavtal på basis av ränteutjämningsbolagets uträkningar.

Räntestödet betalas och räntegottgörelsen redovisas per ränteutjämningsavtal på räntans förfallodag i den valuta som ränteutjämningsavtalet anger.

5 §

Handels- och industriministeriet eller dess

representant har rätt att, utan hinder av sekretessbestämmelserna, av kreditinstitutet och det finansiella institutet och av den som upptar en ränteutjämningskredit för granskning få alla handlingar samt annat material som granskaren anser nödvändiga med tanke på övervakningen samt rätt att för granskningen få tillträde till kreditinstitutets eller det finansiella institutets samt kredittagarens lokaliteter. Den som övervakas skall dessutom utan oskäligt dröjsmål tillställa handels- och industriministeriet eller den av ministeriet utnämnda granskaren de upplysningar och utredningar som denna har bitt om och som är nödvändiga med tanke på övervakningen.

7 §

Handels- och industriministeriet fastställer de allmänna villkoren för offentligt understödda fartygskrediter i enlighet med de grunder som vid varje tillfälle tillämpas internationellt vid finansieringen av offentligt understödda fartygsleveranser. Till övriga delar meddelas närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag vid behov genom ett beslut av handels- och industriministeriet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

2

Lag**om ändring av lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter**

I enlighet med Riksdagens beslut
ändras i lagen den 20 december 1996 om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter (1136/1996) lagens rubrik, 1 § 1 och 2 mom. samt 5 § som följer:

Lag om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda export- och fartygskrediter

1 §

Verksamhetsområde och uppgifter

Syftet med ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda export- och fartygskrediter, nedan bolaget, är att enligt denna lag främja och utveckla finansieringen av export från Finland samt fartygsleveranser genom att administrera i första hand ett ränteutjämningsystem som hänför sig till den offentligt understödda kreditgivningen.

Bolaget har i uppgift att med kreditinstitut och finansiella institut som avses i lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter ingå ränteutjämningsavtal som hänför sig till den offentligt understödda kreditgivningen och att mellan statskontoret och kreditinstituten eller

de finansiella instituten förmedla räntestöd som skall betalas med statliga medel och räntegottgörelse som skall betalas till staten samt att sköta övriga uppgifter som sammanhänger med administreringen av ränteutjämningsystemet.

5 §

Statens ansvar

Staten svarar för det räntestöd som skall betalas till kreditinstitut och finansiella institut med stöd av de ränteutjämningsavtal som bolaget har ingått med kreditinstitutet eller det finansiella institutet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 3 oktober 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Matti Aura*

1

Lag

om ändring av lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 december 1996 om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter (1137/1996) lagens rubrik, 1-3 §, 5 § 2 mom. och 7 § som följer:

Gällande lydelse

Lag om utjämning av räntan för offentligt understödda exportkrediter

1 §

Handels- och industriministeriet har rätt att på de villkor som ministeriet bestämmer ge ränteutjämningsbolaget för offentligt understödda exportkrediter förbindelser om att bolaget med kreditinstituten kan ingå ränteutjämningsavtal som gäller offentligt understödda exportkrediter till ett värde av högst 6 000 miljoner mark åren 1997—1999.

När det sammanlagda beloppet av de ränteutjämningsavtal som avses i 1 mom. räknas ut, beräknas motvärdet i finska mark av varje kredit i utländsk valuta enligt den medelkurs för valutan i fråga som Finlands Bank har meddelat för den dag krediten beviljades.

2 §

I denna lag avses med

1) *offentligt understödd exportkredit* en exportkredit som har beviljats för finansiering av export från Finland på de villkor i fråga om exportkreditkonsensus som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har fastlagit,

Föreslagen lydelse

Lag om ändring av lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter

1 §

Handels- och industriministeriet har rätt att på de villkor som ministeriet bestämmer ge ränteutjämningsbolaget för offentligt understödda export- och fartygskrediter, *nedan ränteutjämningsbolaget*, förbindelser om att *ränteutjämningsbolaget* med kreditinstituten och *de finansiella instituten* kan ingå ränteutjämningsavtal som gäller offentligt understödda export- och fartygskrediter till ett kapitalvärde av högst 20 miljarder mark åren 1997—1999.

När det maximala kapitalvärdet av de ränteutjämningsavtal som har beviljats med stöd av denna lag beräknas, beaktas ränteutjämningsanbudens kapital samt i de ränteutjämningsavtal som är i kraft det kapital som ännu inte förfallit.

När kapitalvärdet av de ränteutjämningsavtal som avses i 1 och 2 mom. räknas ut, beräknas motvärdet i finska mark av varje ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsanbud i utländsk valuta enligt den medelkurs för valutan i fråga som Finlands Bank har meddelat för den dag ränteutjämningsofferten gavs.

2 §

I denna lag avses med

1) *offentligt understödd exportkredit* en exportkredit som har beviljats för finansiering av export från Finland på de exportkreditvillkor som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har fastslagit,

Gällande lydelse

(ett nytt moment)

2) *kreditinstitut* ett i kreditinstitutslagen (1607/1993) avsett finskt kreditinstitut eller ett kreditinstitut som har fått koncession inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är godtagbart till sina kreditrisker eller ett annat utländskt kreditinstitut som till sina kreditrisker kan jämföras med dessa och som har ingått ett samarbetsavtal med ränteutjämningsbolaget om anslutning till ränteutjämningsystemet,

(ett nytt moment)

3) *ränteutjämningsavtal* ett avtal som ingås mellan ränteutjämningsbolaget och ett kreditinstitut och som gäller ränta på en kredit som avses i denna lag och enligt vilket kreditinstitutet betalar ränta enligt OECD-exportkreditvillkoren för den offentligt understödda ränteutjämningskredit det är fråga om och staten betalar kreditinstitutet eller det finansiella institutet den referensränta på i allmänhet sex månader som allmänt skall användas för valutan i fråga och som motsvarar ränteperioden för krediten på OECD-villkor, ökad med högst 0,25 procentenheter,

4) *ränteutjämningskredit* en offentligt understödd export- eller fartygskredit om vilken ränteutjämningsbolaget och kreditinstitutet har ingått ett ränteutjämningsavtal om utjämning av räntan,

Föreslagen lydelse

2) *offentligt understödd fartygskredit* en kredit som har beviljats på de exportkreditvillkor som OECD har fastslagit för finansiering av byggandet av ett fartyg eller ett fartygsskrov eller ett väsentligt ändringsarbete på ett fartyg som har beställts från ett finskt företag som idkar skeppsbyggnad,

3) *kreditinstitut* ett i kreditinstitutslagen (1607/1993) avsett finskt kreditinstitut eller ett kreditinstitut som har fått koncession inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är godtagbart till sina kreditrisker eller ett annat utländskt kreditinstitut som till sina kreditrisker kan jämföras med dessa och som har ingått ett samarbetsavtal med ränteutjämningsbolaget om anslutning till ränteutjämningsystemet,

4) *finansiellt institut* ett i kreditinstitutslagen avsett finskt finansiellt institut eller ett finansiellt institut som är verksamt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är godtagbart till sina kreditrisker eller ett annat utländskt finansiellt institut som till sina kreditrisker kan jämföras med dessa och som har ingått ett samarbetsavtal med ränteutjämningsbolaget om anslutning till ränteutjämningsystemet,

5) *ränteutjämningsavtal* ett avtal som ingås mellan ränteutjämningsbolaget och ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut och som gäller ränta på en kredit som avses i denna lag och enligt vilket kreditinstitutet eller det finansiella institutet betalar staten ränta enligt OECD-exportkreditvillkoren för den offentligt understödda ränteutjämningskredit det är fråga om och staten betalar kreditinstitutet eller det finansiella institutet den referensränta på i allmänhet sex månader som allmänt skall användas för valutan i fråga och som motsvarar ränteperioden för krediten på OECD-villkor, ökad med högst 0,25 procentenheter,

6) *ränteutjämningskredit* en offentligt understödd export- eller fartygskredit om vilken ränteutjämningsbolaget och kreditinstitutet eller det finansiella institutet har ingått ett ränteutjämningsavtal om utjämning av räntan,

Gällande lydelse

5) *räntestöd* skillnaden mellan de referensräntor som avses i 3 punkten, vilken staten med stöd av ett ränteutjämningsavtal betalar till kreditinstitutet, och med

6) *räntegottgörelse* skillnaden mellan de referensräntor som avses i 3 punkten, vilken kreditinstitutet med stöd av ett ränteutjämningsavtal betalar till staten.

(ett nytt moment)

3 §

Statskontoret betalar räntestöd som baserar sig på ett ränteutjämningsavtal till ränteutjämningsbolaget, som betalar ut det till kreditinstitutet. På motsvarande sätt betalar kreditinstitutet räntegottgörelse som baserar sig på ett ränteutjämningsavtal till ränteutjämningsbolaget, som betalar den till statskontoret.

Räntestöd betalas och räntegottgörelsen redovisas per kredit på räntans förfallodagar.

I fråga om en kredit i utländsk valuta beräknas räntestödet och räntegottgörelsen enligt den medelkurs för valutan i fråga som Finlands Bank har meddelat och som gällde två bankdagar före räntans förfallodag.

5 §

Handels- och industriministeriet eller dess representant har rätt att, utan hinder av sekretessbestämmelserna, av kreditinstitutet och av ränteutjämningskredittagaren för granskning få alla handlingar samt annat material som granskaren anser nödvändiga med tanke på övervakningen samt rätt att för granskningen få tillträde till kreditinstitutets samt kredittagarens lokaliteter. Den som övervakas skall dessutom utan oskäligt dröjsmål tillställa handels- och industriministeriet eller den av ministeriet utnämnda granskaren de

Föreslagen lydelse

7) *räntestöd* skillnaden mellan de räntor som avses i 5 punkten, vilken staten med stöd av ett ränteutjämningsavtal betalar till kreditinstitutet *eller det finansiella institutet*,

8) *räntegottgörelse* skillnaden mellan de räntor som avses i 5 punkten, vilken kreditinstitutet *eller det finansiella institutet* med stöd av ett ränteutjämningsavtal betalar till staten,

9) *ränteutjämningsanbud* ett *anbud* som *ränteutjämningsbolaget* ger ett kreditinstitut *eller ett finansiellt institut* eller ett finskt företag som idkar export-, skeppsbyggnads- eller rederiverksamhet eller en köpare av finska exportprodukter om att ingå ett sådant ränteutjämningsavtal som avses i 5 punkten.

3 §

Statskontoret betalar till ett kreditinstitut *eller ett finansiellt institut* räntestöd som baserar sig på ett ränteutjämningsavtal och tar av kreditinstitutet eller det finansiella institutet emot räntegottgörelse som baserar sig på ett ränteutjämningsavtal på basis av ränteutjämningsbolagets uträkningar.

Räntestödet betalas och räntegottgörelsen redovisas per *ränteutjämningsavtal* på räntans förfallodag i den valuta som *ränteutjämningsavtalet* anger.

5 §

Handels- och industriministeriet eller dess representant har rätt att, utan hinder av sekretessbestämmelserna, av kreditinstitutet *och det finansiella institutet* och av den som upptar en ränteutjämningskredit för granskning få alla handlingar samt annat material som granskaren anser nödvändiga med tanke på övervakningen samt rätt att för granskningen få tillträde till kreditinstitutets *eller det finansiella institutets* samt kredittagarens lokaliteter. Den som övervakas skall dessutom utan oskäligt dröjsmål tillställa han-

Gällande lydelse

upplysningar och utredningar som denna har bett om och som är nödvändiga med tanke på övervakningen.

7 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom ett beslut av statsrådet.

Föreslagen lydelse

dels- och industriministeriet eller den av ministeriet utnämnda granskaren de upplysningar och utredningar som denna har bett om och som är nödvändiga med tanke på övervakningen.

7 §

Handels- och industriministeriet fastställer de allmänna villkoren för offentligt understödda fartygskrediter i enlighet med de grunder som vid varje tillfälle tillämpas internationellt vid finansieringen av offentligt understödda fartygsleveranser. Till övriga delar meddelas närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag vid behov genom ett beslut av handels- och industriministeriet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

2

Lag

om ändring av lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter

I enlighet med Riksdagens beslut *ändras* i lagen den 20 december 1996 om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter (1136/1996) lagens rubrik, 1 § 1 och 2 mom. samt 5 § som följer:

Gällande lydelse

Lag om ändring av lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter

1 §

Verksamhetsområde och uppgifter

Syftet med ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter är att enligt denna lag främja och utveckla finansieringen av exporten från Finland genom att administrera i första hand ett ränteutjämningsssystem som hänför sig till den offentligt understödda kreditgivningen.

Bolaget har i uppgift att med kreditinstitutet ingå ränteutjämningsavtal som hänför sig till den offentligt understödda kreditgiv-

Föreslagen lydelse

Lag om ändring av lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda export- och fartygskrediter

1 §

Verksamhetsområde och uppgifter

Syftet med ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda export- och fartygskrediter, *nedan bolaget*, är att enligt denna lag främja och utveckla finansieringen av export från Finland *samt fartygsleveranser* genom att administrera i första hand ett ränteutjämningsssystem som hänför sig till den offentligt understödda kreditgivningen.

Bolaget har i uppgift att med kreditinstitutet och *finansiella institut som avses i lagen om utjämning av räntan för offentligt understöd-*

Gällande lydelse

ningen och att mellan statskontoret och kreditinstituten förmedla räntestöd som skall betalas med statliga medel och räntegottgörelse som skall betalas till staten samt att sköta övriga uppgifter som sammanhänger med administreringen av ränteutjämnningssystemet.

Föreslagen lydelse

da export- och fartygskrediter ingå ränteutjämningsavtal som hänför sig till den offentligt understödda kreditgivningen och att mellan statskontoret och kreditinstituten *eller de finansiella instituten* förmedla räntestöd som skall betalas med statliga medel och räntegottgörelse som skall betalas till staten samt att sköta övriga uppgifter som sammanhänger med administreringen av ränteutjämnningssystemet.

5 §

Statens ansvar

Staten svarar för det räntestöd som skall betalas till kreditinstituten med stöd av de ränteutjämningsavtal som bolaget har ingått med kreditinstituten.

5 §

Statens ansvar

Staten svarar för det räntestöd som skall betalas till kreditinstitut *och finansiella institut* med stöd av de ränteutjämningsavtal som bolaget har ingått med kreditinstitutet *eller det finansiella institutet*.

Denna lag träder i kraft den

199 .